

1, není trestným činem, jestliže stupeň jeho nebezpečnosti pro společnost je malý.

(2) Soud může upustit od potrestání pachatele, který jako osoba podléhající pravomoci vojenských soudů spáchal trestný čin, jehož stupeň nebezpečnosti pro společnost je malý, také tehdy, jestliže velitel nebo náčelník nabídl výchovné působení na pachatele a soud má za to, že vzhledem k tomu, k povaze spáchaného činu a k osobě pachatele se uložení trestu nejví nutným.“.

54. Pod označení § 295 se vkládá nadpis

„Svémocné vzdálení“.

Článek II

Přechodná ustanovení

1. Odsouzené, kteří ke dni účinnosti zákona vykoná-

vají trest odnětí svobody ve vojenském nápravném útvaru, soud zařadí pro výkon zbytku trestu do první nápravně výchovné skupiny.

2. U odsouzených, u nichž soud rozhodl, že vykonají trest odnětí svobody ve vojenském nápravném útvaru, a výkon trestu dosud nenastoupili, soud rozhodne, že trest vykonají v první nápravně výchovné skupině.

Článek III

Předsednictvo Federálního shromáždění se zmocňuje, aby ve Sbírce zákonů vyhlásilo úplné znění trestního zákona, jak vyplývá z pozdějších změn a doplňků.

Článek IV

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1992.

Havel v. r.

Dubček v. r.

Čalfa v. r.

558

ZÁKON

ze dne 11. prosince 1991,

kterým se mění a doplňují trestní řád a zákon o ochraně státního tajemství

Federální shromáždění České a Slovenské Federativní Republiky se usneslo na tomto zákoně:

Článek I

Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění zákonů č. 57/1965 Sb., č. 58/1969 Sb., č. 149/1969 Sb., č. 48/1973 Sb., č. 29/1978 Sb., č. 43/1980 Sb., č. 159/1989 Sb., č. 178/1990 Sb. a č. 303/1990 Sb., se mění a doplňuje takto:

1. V § 2 odst. 4 na konci se připojuje věta: „K obsahu petic zasahujících do plnění těchto povinností orgány činné v trestním řízení nepřihlížejí.“.

Odstavec 9 zní:

„(9) V trestním řízení před soudem rozhoduje senát nebo samosoudce; předseda senátu nebo samosoudce rozhodují sami jen tam, kde to zákon výslovně stanoví. Rozhoduje-li v přípravném řízení soud v prvním stupni, rozhodnutí činí soudce.“.

2. V § 6 odst. 1 se za slova „zákazu činnosti“ vkládají slova „nebo zákazu pobytu“.

3. V § 8 odst. 1 se slova „orgánům Sboru národní bezpečnosti“ nahrazují slovy „policejním orgánům“. Odstavce 2 a 3 znějí:

„(2) Údaje, které jinak jsou předmětem bankovního tajemství, smí v přípravném řízení požadovat jen

prokurátor. Vyšetřovatel nebo vyhledávací orgán potřebují k takovému dožádání předchozí souhlas prokurátora. V řízení před soudem může takové údaje požadovat předseda senátu.

(3) Ustanovením odstavců 1 a 2 není dotčena povinnost zachovávat státní a hospodářské tajemství ani státem uložená povinnost mlčenlivosti.“.

4. Za § 8 se vkládá nový § 8a, který včetně nadpisu zní:

„§ 8a

Poskytování informací o trestním řízení

(1) Orgány činné v trestním řízení informují o své činnosti veřejnost poskytováním informací sdělovacím prostředkům. Přitom dbají toho, aby neohrožovaly objasnění skutečností důležitých pro posouzení věci, nezveřejňovaly o osobách, které mají účast v trestním řízení, údaje, které přímo nesouvisí s trestnou činností, a aby neporušily zásadu, že dokud pravomocným odsuzujícím rozsudkem není vina vyslovena, nelze na toho, proti němuž se vede trestní řízení, hledět, jako by byl vinen (§ 2 odst. 2).

(2) Z důvodů uvedených v odstavci 1 orgány činné v trestním řízení odeprou poskytnutí informací.“.

5. V § 9 odst. 2 druhé větě se středník za slovem „vydání“ nahrazuje tečkou a slova „není-li příslušné ří-

zení dosud v běhu, navrhne prokurátor jeho zahájení“ se vypouštějí.

6. V § 12 se za odstavec 1 vkládá nový odstavec 2, který zní:

„(2) Policejními orgány se rozumějí orgány Federálního policejního sboru,¹⁾ Policie České republiky²⁾ a Policejního sboru Slovenské republiky³⁾ (dále jen „policejních sborů“).“.

V odstavci 12 se vypouštějí slova „národní“ za slovy „ministerstvo“ a „ministr“.

Dosavadní odstavce 2 až 12 se označují jako odstavce 3 až 13.

7. V § 17 se vypouští odstavec 2 a zároveň se zrušuje číslování odstavců.

8. § 19 se vypouští.

9. Nadpis nad § 25 se vkládá pod označení tohoto paragrafu.

V odstavci 2 se na konci připojuje věta: „Tohoto souhlasu není třeba, jde-li o odnětí a přikázání věci mezi vojenskými soudy.“.

10. § 26 včetně nadpisu zní:

„§ 26

Příslušnost soudu k úkonům v přípravném řízení

K provádění úkonů v přípravném řízení je příslušný soud, v jehož obvodě je činný prokurátor, který podal příslušný návrh.“.

11. V § 28 se slova „neovládá-li obviněný jazyk“ nahrazují slovy „prohlásí-li obviněný, že neovládá jazyk“.

12. V § 29 odst. 2 se za větu prvou vkládá věta: „Nesouhlasí-li tento orgán nebo předseda senátu s vyúčtováním náhrady a odměny tlumočnicka, rozhodne o jejich výši usnesením.“.

13. V § 30 odst. 1 se za slovo „soudce“ vkládá slovo „přísedící“.

V odstavci 2 se za slovo „soudce“ vkládají slova „nebo přísedící“ a na konci se připojuje věta, která zní: „Po podání obžaloby je vyloučen z vykonávání úkonů trestního řízení soudce, který v projednávání věci v přípravném řízení nařídil domovní prohlídku, vydal příkaz k zatčení nebo rozhodoval o vazbě osoby, na niž byla poté podána obžaloba.“.

V odstavci 3 větě první se za slovo „soudce“ vkládají slova „nebo přísedící“:

14. § 31 zní:

„§ 31

(1) O vyloučení rozhoduje bezprostředně nadřízený orgán, a to na podkladě oznámení osoby, o jejíž vyloučení jde, nebo na podkladě námítky některé ze

stran. Až do rozhodnutí těchto orgánů o vyloučení vykonávají osoby, o jejichž vyloučení jde, jen ty úkony, které nesnesou odkladu.

(2) O tom, zda je vyloučen soudce nebo přísedící, rozhodne nadřízený soud v senátě. O vyloučení soudců Nejvyššího soudu České republiky, Nejvyššího soudu Slovenské republiky a Nejvyššího soudu České a Slovenské Federativní Republiky rozhodne jiný senát téhož soudu. Jestliže bylo rozhodnuto, že soudce nebo přísedící je vyloučen, určí místo něho předseda soudu jiného soudce nebo přísedícího.“.

15. V § 33 odst. 1 větě druhé se za slovo „podávat“ vkládají slova „žádosti a“.

V odstavci 2 se za slovo „bezplatnou“ vkládají slova „nebo na obhajobu za sníženou odměnu“.

16. V § 35 odst. 1 se věta druhá a třetí nahrazují větou, která zní: „Pro jednotlivé úkony trestního řízení, s výjimkou řízení před soudem, se může obhájce dát zastoupit svým koncipientem.“.

17. V § 36 odst. 4 na konci se za slovo „lčení“ doplňují slova „s výjimkou ochranného léčení protialkoholního“.

18. V § 36a odst. 1 písm. c) se vypouštějí slova „nebo ve výkonu trestu odnětí svobody“.

V odstavci 2 písm. d) na konci se tečka nahrazuje čárkou a připojuje se nové ustanovení písmene e), které zní:

„e) jde-li o řízení proti odsouzenému, který zemřel.“.

19. V § 38 odst. 1 poslední věta zní: „Pokud v této lhůtě nebude obhájce zvolen, bude mu obhájce na dobu, po kterou trvají důvody nutné obhajoby, neprodleně ustanoven.“.

20. § 39 zní:

„§ 39

(1) Obhájce ustanoví, a pomínou-li důvody nutné obhajoby, ustanovení zruší předseda senátu a v přípravném řízení soudce.

(2) Dojde-li ke spojení věcí ke společnému projednání a rozhodnutí a obviněnému byl v každé z těchto věcí ustanoven obhájce, předseda senátu a v přípravném řízení soudce zruší ustanovení těch obhájců, kteří byli ustanoveni později. Došlo-li k ustanovení obhájců současně, zruší ustanovení těch obhájců, kteří byli ustanoveni v řízení o méně závažném trestném činu.“.

21. V § 40 poslední věta zní: „O zproštění rozhodne v řízení před soudem předseda senátu a v přípravném řízení soudce.“.

22. V § 50 odst. 2 se vypouštějí slova „a která je občansky bezúhonná“.

¹⁾ Zákon č. 333/1991 Sb., o Federálním policejním sboru a Sboru hradní policie.

²⁾ Zákon ČNR č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky.

³⁾ Zákon SNR č. 204/1991 Sb., o Policejním sboru Slovenské republiky.

Odstavec 3 zní:

„(3) Zmocněncem zúčastněné osoby a poškozeného v trestním řízení, ve kterém jsou probírány skutečnosti tvořící předmět státního tajemství, může být pouze advokát nebo osoba, která se může seznamovat se státním tajemstvím na příslušném úseku.“.

23. § 62 odst. 2 zní:

„(2) V případě potřeby, zejména při nařízeném předvedení, při neúspěšnosti pokusu doručit jiným způsobem do vlastních rukou adresáta zásilku, u níž je uložení vyloučeno, nebo při nebezpečí, že průtahem v doručování bude jednání zmařeno, lze o doručení požádat i policejní orgán.“.

V odstavci 4 se vypouštějí slova „nebo u místního národního výboru“.

24. V § 63 odst. 2 se vypouštějí slova „nebo u místního národního výboru“.

25. V § 66 odst. 1 se číslovka „1000“ nahrazuje číslovkou „2000“.

26. § 68 včetně nadpisu zní:

„§ 68

Rozhodnutí o vazbě

Vzít do vazby lze toliko osobu, proti které bylo vzneseno obvinění (§ 163) nebo které bylo sděleno obvinění (§ 169). Rozhodnutí o vazbě musí být odůvodněno též skutkovými okolnostmi. O vazbě rozhoduje soud a v přípravném řízení na návrh prokurátora soudce.“.

27. § 69 včetně nadpisu zní:

„§ 69

Příkaz k zatčení

(1) Jestliže je dán některý z důvodů vazby (§ 67) a obviněného nelze předvolat, předvést nebo zadržet a zajistit tak jeho přítomnost u výsledku, vydá v přípravném řízení soudce na návrh prokurátora a v řízení před soudem předseda senátu příkaz, aby byl obviněný zatčen.

(2) Příkaz k zatčení musí vedle údajů zajišťujících, že obviněný nebude zaměněn s jinou osobou, obsahovat stručný popis skutku, pro nějž je obviněný stíhán, označení trestného činu, který se v tomto skutku spátruje, a přesný popis důvodů, pro které se příkaz k zatčení vydává.

(3) Zatčení provedou na podkladě příkazu policejní orgány, které jsou též povinny, je-li toho k provedení příkazu třeba, vypátrat pobyt obviněného.

(4) Policejní orgán, který obviněného na podkladě příkazu zatkł, je povinen ho neodkladně, nejpozději však do 24 hodin dodat soudu, jehož soudce příkaz vydal; není-li to výjimečně možné vzhledem ke značné vzdálenosti místa zatčení od sídla soudu, jehož soudce příkaz vydal, musí být obviněný dodán nejpozději do 24 hodin od zatčení jinému věcně příslušnému soudu. Nestane-li se tak, musí být obviněný propuštěn na svobodu.

(5) Soudce, jemuž byl obviněný dodán, musí obviněného neprodleně vyslechnout, rozhodnout o vazbě a rozhodnutí oznámit obviněnému do 24 hodin od doby, kdy mu byl obviněný dodán. Provádí-li výslech obviněného jiný věcně příslušný soudce, informuje o jeho výsledku soudce věcně příslušného soudu, který příkaz k zatčení vydal. Tento soudce po získání informace o výsledku rozhodne o vazbě a své rozhodnutí oznámí prostřednictvím soudce provádějícího výslech obviněnému. Není-li obviněnému oznámeno rozhodnutí do 24 hodin od doby, kdy byl dodán soudu nebo soudci provádějícímu jeho výslech, musí být obviněný propuštěn na svobodu.

(6) V řízení před soudem rozhodne o vazbě zatčeného soudce.

(7) Obviněného, který byl vzat do vazby, dodají do místa výkonu vazby policejní orgány.“.

28. § 71 včetně nadpisu zní:

„Trvání vazby

§ 71

(1) Vazba v přípravném řízení může trvat jen nezbytně nutnou dobu. Jestliže by vazba přesáhla dva měsíce a hrozí nebezpečí, že by propuštěním na svobodu mohlo být zmařeno nebo ztíženo dosažení účelu trestního řízení, může soudce na návrh prokurátora prodloužit tuto lhůtu nejvýše na šest měsíců. Nad tuto lhůtu může vazbu prodloužit pouze senát. Před podáním návrhu na prodloužení lhůty je prokurátor povinen učinit veškerá opatření k urychlení trestního řízení. Vazba v přípravném řízení však nesmí přesáhnout jeden rok; trvá-li jeden rok a není-li v této lhůtě podána obžaloba, prokurátor propustí obviněného na svobodu.

(2) Návrh na prodloužení lhůty podle odstavce 1 musí prokurátor podat nejméně pět dnů před skončením lhůty. Nerozhodne-li soud do skončení lhůty, musí být obviněný propuštěn prokurátorem na svobodu. Usnesení o prodloužení vazby musí být obviněnému doručeno do deseti dnů od rozhodnutí.

(3) V řízení před soudem může vazba trvat nejvýše jeden rok.

(4) Nebylo-li možné ze závažných důvodů přípravné řízení skončit ve lhůtě uvedené v odstavci 1 a řízení před soudem ve lhůtě uvedené v odstavci 3 a propuštěním obviněného na svobodu hrozí zřejmé nebezpečí životu a zdraví lidí nebo porušení jiných základních práv a svobod občanů, může nejvyšší soud vazbu na nezbytně nutnou dobu prodloužit.

(5) O prodloužení vazby podle odstavce 4 v přípravném řízení rozhoduje na návrh generálního prokurátora a v řízení před soudem na návrh předsedy senátu nejvyšší soud republiky. Jde-li o prodloužení vazby v řízení před nejvyšším soudem republiky nebo v řízení, kde o vazbě rozhodl vojenský soud, rozhoduje Nejvyšší soud České a Slovenské Federativní Republiky.

(6) Lhůty uvedené v odstavcích 1 a 3 se počítají od doby, kdy došlo k zatčení (§ 69) nebo zadržení (§ 75 a 76) obviněného, anebo nepředcházelo-li zatčení nebo

zadržení, od doby, kdy došlo na základě rozhodnutí o vazbě k omezení osobní svobody obviněného. Ve věci, v níž byl obviněný vzat do vazby již v přípravném řízení, se počítá lhůta podle odstavce 3 ode dne, kdy byla soudu doručena obžaloba. Při vrácení věci prokurátorovi k došetření běží lhůta uvedená v odstavci 1 ode dne, kdy byl spis doručen prokurátorovi.

(7) Do lhůt podle odstavců 1 a 3 se nazapočítává doba, po kterou se obviněný nemohl účastnit úkonů trestního řízení v důsledku toho, že na něm byla vykonávána vazba nebo zadržení v cizině nebo že si úmyslně způsobil újmu na zdraví nebo úmyslně vyvolal jinou překážku, která mu v takové účasti bránila. Rozhodnutí o tom činí soud a v přípravném řízení na návrh prokurátora soudce. Proti rozhodnutí je přípustná stížnost.

(8) Ustanovení odstavců 1 a 3 se užije přiměřeně na trvání vazby, o níž bylo rozhodnuto podle § 275 odst. 3 nebo § 287; délka jejího trvání se však posuzuje samostatně a nezávisle na vazbě v původním řízení a včetně prodloužení může činit nejvýše jeden rok.“

29. § 72 zní:

„§ 72

(1) Všechny orgány činné v trestním řízení jsou povinny zkoumat v každém období trestního stíhání, zda důvody vazby ještě trvají. Soudce tak činí v přípravném řízení pouze při rozhodování o návrhu prokurátora na prodloužení vazby (§ 71 odst. 1) a při rozhodování o žádosti obviněného o propuštění z vazby podle odstavce 2. Pomine-li důvod vazby, musí být obviněný ihned propuštěn na svobodu. V přípravném řízení o tom může rozhodnout též prokurátor.

(2) Obviněný má právo kdykoli žádat o propuštění na svobodu. Nevyhoví-li v přípravném řízení prokurátor takové žádosti, předloží ji neprodleně soudu. O takové žádosti musí být neodkladně rozhodnuto. Byla-li žádost zamítnuta, může ji obviněný, neuvede-li v ní jiné důvody, opakovat až po uplynutí čtrnácti dnů od právní moci rozhodnutí.

(3) Souhlasí-li prokurátor s propuštěním obviněného na svobodu, může v řízení před soudem o propuštění z vazby rozhodnout předseda senátu.“

30. V § 73 odst. 1 písm. a) a b) se slovo „prokurátor“ nahrazuje slovem „soudce“.

31. § 73a včetně nadpisu zní:

„§ 73a

Peněžitá záruka

(1) Je-li dán důvod vazby uvedený v § 67 písm. a) nebo c), může soud a v přípravném řízení soudce ponechat obviněného na svobodě nebo ho propustit na svobodu též tehdy, jestliže obviněný složil peněžitou záruku a soud nebo soudce ji přijme (odstavec 2). Je-li však obviněný stíhán pro trestný čin teroru (§ 93 a 93a), obecného ohrožení podle § 179 odst. 2, 3, nedovolené výroby a držení omamných a psychotropních látek a jedů podle § 187 odst. 3, vraždy (§ 219), ublížení na zdraví (§ 222), loupeže podle § 234 odst. 3,

znásilnění podle § 241 odst. 2, 3 a pohlavního zneužívání podle § 242 odst. 3, 4 tr. zák. a je-li dán důvod vazby uvedený v § 67 písm. c), nelze peněžitou záruku přijmout. Se souhlasem obviněného může peněžitou záruku složit i jiná osoba, musí však být před jejím přijetím seznámena s podstatou obvinění a se skutečnostmi, v nichž je shledáván důvod vazby.

(2) S přihlédnutím k osobě a majetkovým poměrům obviněného nebo toho, kdo za něho složení peněžitě záruky nabízí, k povaze spáchaného činu a výši způsobené škody určí soud nebo soudce výši peněžitě záruky v odpovídající hodnotě od 10 000 Kčs do 1 000 000 Kčs a způsob jejího složení.

(3) Soud a v přípravném řízení na návrh prokurátora soudce rozhodne, že peněžitá záruka připadá státu, jestliže obviněný

- a) uprchne, skrývá se nebo neoznámí změnu svého pobytu a znemožní tak doručení předvolání nebo jiné písemnosti soudu, prokurátora, vyšetřovatele nebo vyhledávacího orgánu,
- b) zaviněně se nedostaví na předvolání k úkonu trestního řízení, jehož provedení je bez jeho přítomnosti vyloučeno,
- c) pokračuje v trestné činnosti nebo se pokusí dokonat trestný čin, který dříve nedokonal nebo který připravoval nebo kterým hrozil, nebo
- d) se vyhýbá výkonu uloženého trestu odnětí svobody nebo peněžitého trestu nebo výkonu náhradního trestu odnětí svobody za peněžitý trest.

Na důvody, pro které peněžitá záruka může připadnout státu, musí být obviněný a osoba, která peněžitou záruku složila, předem upozorněni.

(4) Peněžitou záruku zruší na návrh obviněného nebo osoby, která ji složila, anebo i bez návrhu soud nebo soudce, který o jejím přijetí rozhodl, jestliže pomínuly důvody, které k jejímu přijetí vedly. Byl-li obviněný pravomocně odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody nebo peněžitému trestu, může soud rozhodnout, že peněžitá záruka trvá do dne, kdy odsouzený nastoupí výkon trestu odnětí svobody nebo zaplatí peněžitý trest. Obviněný, který byl pravomocně odsouzen k peněžitému trestu, může též požádat, aby záruky, kterou složil, bylo použito k zaplacení peněžitého trestu.

(5) Proti rozhodnutí o peněžitě záruce podle odstavců 1, 3 a 4 je přípustná stížnost. Odkladný účinek má pouze stížnost proti rozhodnutí o případnutí peněžitě záruky státu.“

32. V § 74 odst. 2 větě první se vypouští slovo „soudu“.

33. V § 74a odst. 1 se slovo „prokurátor“ nahrazuje slovy „na návrh prokurátora soudce“.

34. § 75 včetně nadpisu zní:

„§ 75

Zadržení obviněného vyšetřovatelem nebo vyhledávacím orgánem

Jestliže je tu některý z důvodů vazby (§ 67) a pro neodkladnost věci nelze rozhodnutí o vazbě předem

opatřit, může vyšetřovatel nebo vyhledávací orgán obviněného zadržet prozatím sám. Je však povinen provedené zadržení prokurátorovi bezodkladně ohlásit a předat mu opis protokolu, který sepsal při zadržení, i další materiál, který prokurátor potřebuje, aby popřípadě mohl podat návrh na vzetí do vazby. Návrh musí být podán tak, aby obviněný mohl být nejpozději do 24 hodin od zadržení odevzdán soudu, jinak musí být propuštěn na svobodu:

35. V § 76 odst. 2 se slova „orgánu Sboru národní bezpečnosti“ nahrazují slovy „policejnímu orgánu“.

V odstavci 3 se za slova „orgán, který zadržení provedl,“ vkládají slova „provedené zadržení bezodkladně ohlásí prokurátorovi a“.

Odstavce 4 a 5 znějí:

„(4) Orgán, který zadržení provedl nebo kterému byla zadržena osoba odevzdána, seznámí ji bezodkladně s důvody zadržení a vyslechne ji; v případě, že bude podezření rozptýleno nebo důvody zadržení z jiné příčiny odpadnou, propustí ji bezodkladně na svobodu. Nepropustí-li zadrženou osobu na svobodu, předá prokurátorovi protokol o jejím výslechu a další důkazní materiál tak, aby prokurátor popřípadě mohl podat návrh na vzetí do vazby. Návrh musí být podán bez odkladu, tak aby zadržena osoba mohla být odevzdána soudu nejpozději do 24 hodin od jejího zadržení nebo převzetí, jinak musí být propuštěna na svobodu.

(5) Ustanovení § 33 odst. 1, § 91, 92, 93 a 95 je třeba přiměřeně dbát i tehdy, jestliže je zadržena osoba vyslýchána v době, kdy ještě proti ní nebylo vzneseno obvinění (§ 163), ani jí nebylo sděleno obvinění (§ 169).“.

Připojuje se nový odstavec 6, který zní:

„(6) Zadržena osoba má právo zvolit si obhájce a radit se s ním již v průběhu zadržení; má též právo požadovat, aby obhájce byl přítomen při jejím výslechu podle odstavce 4, ledaže je obhájce ve lhůtě tam uvedené nedosažitelný.“.

36. § 77 včetně nadpisu zní:

„§ 77

Rozhodnutí o zadržené osobě

(1) Nenařídil-li prokurátor, propuštění zadržené osoby na podkladě materiálů mu došlých, popřípadě po jejím opětovném výslechu, je povinen odevzdat ji ve lhůtě 24 hodin od zadržení soudu s návrhem na vzetí do vazby. K návrhu připojí dosud získaný důkazní materiál, který jej odůvodňuje.

(2) Soudce je povinen vyslechnout zadrženou osobu (odstavec 1), do 24 hodin od doručení návrhu prokurátora propustit na svobodu anebo rozhodnout, že ji bere do vazby. O době a místě konání výslechu vyrozumí bezodkladně vhodným způsobem zvoleného nebo ustanoveného obhájce, pokud je dosažitelný, a o jeho účast zadržena osoba požádala, a prokurátora. Obhájce a prokurátor se mohou výslechu zúčastnit a klást zadržené osobě otázky, avšak teprve tehdy, až jim k tomu soudce udělí slovo.“.

37. V § 79 odst. 2 se slova „orgán Sboru národní bezpečnosti“ nahrazují slovy „policejní orgán“.

38. V § 81 odst. 2, 3, 4 se slova „národním výboru“ nahrazují slovy „orgánu příslušnému podle zvláštních předpisů“.

39. Nadpis oddílu čtvrtého hlavy čtvrté zní:

„Domovní a osobní prohlídka, prohlídka jiných prostor a vstup do obydlí“.

40. Nadpis § 82 zní:

„Důvody domovní a osobní prohlídky a prohlídky jiných prostor“.

Odstavec 1 zní:

„(1) Domovní prohlídku lze vykonat, je-li důvodné podezření, že v bytě nebo jiné prostře sloužící k bydlení nebo v prostorách k nim náležejícím (obydlí) je věc důležitá pro trestní řízení nebo že se tam skrývá osoba podezřelá z trestného činu.“.

Za odstavec 1 se vkládá nový odstavec 2, který zní:

„(2) Z důvodů uvedených v odstavci 1 lze vykonat i prohlídku prostor nesloužících k bydlení, pokud nejsou veřejně přístupné (jiných prostor).“.

V dosavadním odstavci 3 se slova „má být dodána“ nahrazují slovy „byla zatčena“.

Dosavadní odstavce 2 a 3 se označují jako odstavce 3 a 4.

41. § 83 včetně nadpisu zní:

„§ 83

Příkaz k domovní prohlídce

(1) Nařídít domovní prohlídku je oprávněn předseda senátu a v přípravném řízení na návrh prokurátora soudce. V neodkladných případech tak může namísto předsedy senátu nebo soudce (§ 18) učinit předseda senátu nebo soudce, v jehož obvodu má být prohlídka vykonána. Příkaz k domovní prohlídce musí být vydán písemně a musí být odůvodněn. Doručí se osobě, u níž se prohlídka koná, při prohlídce, a není-li to možné, nejpozději do 24 hodin po odpadnutí překážky, která brání doručení.

(2) Na příkaz předsedy senátu nebo soudce vykoná domovní prohlídku policejní orgán, v přípravném řízení též vyšetřovatel nebo vyhledávací orgán.“.

42. Za § 83 se vkládají nové § 83a, 83b a 83c, které včetně nadpisů znějí:

„§ 83a

Příkaz k prohlídce jiných prostor

(1) Nařídít prohlídku jiných prostor je oprávněn předseda senátu, v přípravném řízení prokurátor, vyšetřovatel nebo vyhledávací orgán. Vyšetřovatel nebo vyhledávací orgán k tomu potřebuje předchozí souhlas prokurátora. Příkaz k prohlídce jiných prostor musí být vydán písemně a musí být odůvodněn. Doručí se vlastníku nebo uživateli prostor, v nichž se prohlídka koná, nebo jejich zaměstnanci při prohlídce, a není-li to možné, nejdéle do 24 hodin po odpadnutí překážky, která brání doručení.

(2) Nevykoná-li prohlídku jiných prostor orgán, který ji nařídil, vykoná ji na jeho příkaz policejní orgán.

(3) Bez příkazu nebo souhlasu uvedeného v odstavci 1 může vyšetřovatel nebo vyhledávací orgán anebo policejní orgán vykonat prohlídku jiných prostor jen tehdy, jestliže příkazu nebo souhlasu předem dosáhnout nelze a věc nesnese odkladu, anebo jestliže jde o osobu přistiženou při činu nebo o osobu, na kterou byl vydán příkaz k zatčení.

§ 83b

Příkaz k osobní prohlídce

(1) Nařídít osobní prohlídku je oprávněn předseda senátu, v přípravném řízení prokurátor, vyšetřovatel nebo vyhledávací orgán. Vyšetřovatel nebo vyhledávací orgán k tomu potřebuje předchozí souhlas prokurátora.

(2) Nevykoná-li osobní prohlídku orgán, který ji nařídil, vykoná ji na jeho příkaz policejní orgán.

(3) Osobní prohlídku vykonává vždy osoba stejného pohlaví.

(4) Bez příkazu nebo souhlasu uvedeného v odstavci 1 může vyšetřovatel nebo vyhledávací orgán anebo policejní orgán vykonat osobní prohlídku jen tehdy, jestliže příkazu nebo souhlasu předem dosáhnout nelze a věc nesnese odkladu, anebo jestliže jde o osobu přistiženou při činu nebo o osobu, na kterou byl vydán příkaz k zatčení. Bez příkazu nebo souhlasu lze též provést osobní prohlídku v případech uvedených v § 82 odst. 4.

§ 83c

Vstup do obydlí

K odstranění naléhavého nebezpečí může vyšetřovatel nebo vyhledávací orgán anebo policejní orgán vstoupit do obydlí jen tehdy, jestliže věc nesnese odkladu a vstup do obydlí je nezbytný pro ochranu života nebo zdraví osob, pro ochranu jejich práv a svobod nebo pro odvrácení závažného ohrožení veřejné bezpečnosti a pořádku, zejména jestliže jde o obydlí osoby přistižené při činu nebo osoby, na kterou byl vydán příkaz k zatčení. Po vstupu do obydlí nesmějí být provedeny žádné jiné úkony než takové, které slouží k odstranění naléhavého nebezpečí.“

43. § 84 včetně nadpisu zní:

„§ 84

Předchozí výslech

Vykonat domovní prohlídku nebo osobní prohlídku nebo prohlídku jiných prostor anebo vstoupit do obydlí (§ 83c) lze jen po předchozím výsledku toho, u koho nebo na kom se má takový úkon vykonat, a to jen tehdy, jestliže se výsledkem nedosáhlo ani dobrovolného vydání hledané věci ani odstranění jiného důvodu, který vedl k úkonu. Předchozího výsledku není třeba, jestliže věc nesnese odkladu a výslech nelze provést okamžitě.“

44. § 85 včetně nadpisu zní:

„Výkon prohlídky a vstupu do obydlí

§ 85

(1) Orgán vykonávající domovní prohlídku nebo prohlídku jiných prostor je povinen umožnit osobě, u níž se takový úkon koná, nebo některému dospělému členu její domácnosti nebo v případě prohlídky jiných prostor též jejímu zaměstnanci účast při prohlídce. O právu účasti při prohlídce je povinen tyto osoby poučit.

(2) K výkonu domovní a osobní prohlídky je třeba přibrat osobu, která není na věci zúčastněna. Orgán vykonávající prohlídku prokáže své oprávnění.

(3) V protokole o prohlídce je třeba též uvést, zda byla dodržena ustanovení o předchozím výsledku, popřípadě označit důvody, proč dodržena nebyla. Došlo-li při prohlídce k vydání nebo odnětí věci, je třeba pojmut do protokolu, také údaje uvedené v § 79 odst. 5.

(4) Osobě, u které byla prohlídka vykonána, vydá orgán, který takový úkon vykonal, ihned, a není-li to možné, nejdéle do 24 hodin poté písemné potvrzení o výsledku úkonu, jakož i o převzetí věcí, které byly přitom vydány nebo odnаты, anebo opis protokolu.

(5) Při vstupu do obydlí se užije ustanovení odstavců 1 až 4 přiměřeně. Účast osob uvedených v odstavci 1 při vstupu do obydlí však lze odeprít a osobu uvedenou v odstavci 2 nepřibírat, jestliže by mohlo dojít k ohrožení jejich života nebo zdraví.“

45. Za § 85 se vkládá nový § 85a, který zní:

„§ 85a

(1) Osoba, u níž má být provedena domovní prohlídka, prohlídka jiných prostor, osobní prohlídka nebo vstup do obydlí, je povinna tyto úkony strpět.

(2) Neumožní-li osoba, vůči níž směřuje úkon uvedený v odstavci 1, provedení takového úkonu, jsou orgány provádějící úkon oprávněny po předchozí marné výzvě překonat odpor takové osoby nebo jí vytvořenou překážku. O tom učiní záznam do protokolu (§ 85 odst. 3).“

46. V § 86 odst. 3 se slova „orgánu Sboru národní bezpečnosti“ nahrazují slovy „policejního orgánu“.

47. V § 88 odst. 1 poslední věta zní: „Odposlech telefonních hovorů mezi obhájcem a obviněným je nepřípustný.“

Odstavec 2 zní:

(2) Příkaz k odposlechu telefonních hovorů musí být vydán písemně a odůvodněn. Současně v něm musí být stanovena doba, po kterou bude odposlech telefonních hovorů prováděn. O vydání příkazu a délce doby provádění odposlechu musí být vrozuměna organizace obstarávající provoz telekomunikační sítě, v jejímž obvodu bude odposlech prováděn. Odposlech provede policejní orgán.“

48. V § 90 odst. 3 se slova „orgán Sboru národní bezpečnosti“ nahrazují slovy „policejní orgán“.

49. V § 105 odst. 3 na konci se vypouštějí slova „jež má odkladný účinek“.

50. V § 107 odst. 2 se za slovo „doručuje“ vkládá slovo „též“.

51. V § 111 odst. 2 se za větu první vkládá věta: „Nesouhlasí-li ten, kdo znalce přibral, nebo předseda senátu s výši vyúčtovaného znalečného, rozhodne usnesením.“.

52. § 116 odst. 2 zní:

„(2) Nelze-li duševní stav vyšetřit jinak, může soud a v přípravném řízení na návrh prokurátora soudce nařídít, aby obviněný byl pozorován ve zdravotnickém ústavu, nebo je-li ve vazbě, též ve zvláštním oddělení nápravného zařízení. Proti tomuto usnesení je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.“.

53. V § 117 větě druhé se slova „prokurátor nebo vyšetřovatel se souhlasem prokurátora“ nahrazují slovy „na návrh prokurátora soudce“.

54. V § 127 odst. 1 se za slova „soudců“ vkládají slova „a přísedících“.

Odstavec 4 zní:

„(4) Přísedící hlasují před soudci. Přísedící a soudci mladší hlasují před staršími a u vojenských soudů a vojenského kolegia Nejvyššího soudu České a Slovenské Federativní Republiky přísedící nebo soudci hodností nižší před přísedícími nebo soudci hodností vyššími. Předseda senátu hlasuje naposledy.“.

55. V § 141 odst. 3 větě první se vypouštějí slova „osob nebo“.

56. § 146 odst. 2 písm. b) zní:

„b) prokurátor nadřízenému prokurátorovi nebo soudu,“.

57. V § 146a v nadpise se vypouštějí slova „osob nebo“. Dále se vypouštějí ustanovení pod písmeny a), b) a c), ustanovení pod písmeny d) a e) se označují písmeny a) a b). Dále se vypouštějí slova „nebo vyšetřovatel“.

58. V § 151 odst. 1 se na konci připojuje věta: „Stát však nese náklady na nutnou obhajobu, které obviněnému vznikly v důsledku podání stížnosti pro porušení zákona.“.

59. V § 153 odst. 1 se na konci připojuje věta: „Dále je povinen nahradit státu odměnu a hotové výdaje obhájci, pokud byl v souvislosti s takovým návrhem ustanoven, ledaže obviněný má nárok na obhajobu bezplatnou nebo na obhajobu za sníženou odměnu.“.

60. V § 159 odst. 1 písm. a) se slova „národnímu výboru nebo jinému“ nahrazují slovy „příslušnému“. Odstavec 3 zní:

„(3) Prokurátor, vyšetřovatel nebo vyhledávací orgán může před zahájením trestního stíhání usnese-

ním odložit věc, je-li trestní stíhání neúčelné vzhledem k okolnostem uvedeným v § 172 odst. 2.“.

Odstavec 4 zní:

„(4) Usnesení o odložení věci musí být doručeno vždy oznamovateli, který proti němu může podat stížnost. Usnesení o odložení věci podle odstavců 2 a 3 musí být doručeno do 48 hodin prokurátorovi. Poškozený se o odložení věci vyrozumí.“.

61. § 161 odst. 4 zní:

„(4) Vyšetřování konají vyšetřovatelé prokuratury a vyšetřovatelé policejních sborů; příslušnost vyšetřovatelů stanoví generální prokurátor České a Slovenské Federativní Republiky a generální prokurátoři České republiky a Slovenské republiky spolu s ministrem vnitra České a Slovenské Federativní Republiky, ministrem vnitra České republiky a ministrem vnitra Slovenské republiky. Přitom mohou určit příslušnost vyšetřovatelů i pro činy, o kterých se jinak koná vyhledávání.“.

62. V § 163a odst. 1 se za slova „podle § 226“ vkládají slova „omezování osobní svobody podle § 231 odst. 1, vydírání podle § 235 odst. 1, porušování domovní svobody podle § 238 odst. 1“, slova „příbuzným v pokolení přímém, jeho sourozencem, osvojitelem, osvojencem, manželem nebo druhem“ se nahrazují slovy „osobou, vůči níž by měl poškozený jako svědek právo odeprít výpověď (§ 100 odst. 2)“.

V odstavci 3 na konci se připojuje věta, která zní: „Výslovně odeprřený souhlas však nelze znovu udělit.“.

63. V § 165 se odstavec 2 a 3 vypouštějí. Dosavadní odstavec 4 se označuje jako odstavec 2. Druhá věta tohoto odstavce se vypouští.

64. V § 168 odst. 1 se slova „jeden rok“ nahrazují slovy „dvě léta“.

Odstavec 2 písm. a) zní:

„a) pověřené policejní orgány,“.

65. V § 169 písm. c) se citace „§ 165 odst. 1 a 4“ nahrazuje citací „§ 165 odst. 1 a 2“.

66. V § 171 se vypouští odstavec 2. Dosavadní odstavec 3 se označuje jako odstavec 2 a vypouštějí se v něm slova „a 2“.

67. V § 172 odst. 2 písm. b) se vypouštějí slova „národním výborem nebo“.

Odstavec 3 zní:

„(3) Usnesení o zastavení trestního stíhání musí být doručeno obviněnému. Usnesení vyšetřovatele je nutno doručit prokurátorovi, a to do 48 hodin. Proti usnesení podle odstavců 1 a 2 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek. Poškozený se o zastavení trestního stíhání vyrozumí.“.

68. V § 175 se vypouští ustanovení pod písmenem b). Dosavadní ustanovení pod písmeny c) až g) se označují písmeny b) až f).

V odstavci 2 se slova „orgánům Sboru národní bezpečnosti“ nahrazují slovy „policejním orgánům“.

69. Oddíl sedmý a jeho označení se vypouštějí.

70. V § 186 písm. b) a c) se slova „nebo odst. 2“ vypouštějí.

71. § 187 odst. 1 zní:

„(1) Předběžné projednání obžaloby se koná v neveřejném zasedání.“.

72. V § 188 odst. 1 se vypouští ustanovení pod písmenem b). Ustanovení pod písmeny c) až g) se označují jako b) až f).

V odstavci 3 se citace „písm. a) až f)“ nahrazuje citací „písm. a) až e)“.

73. V § 190 odst. 1 se citace „písm. f)“ v závorce nahrazuje citací „písm. e)“.

74. V § 197 odst. 1 se za slova „soudci“ vkládají slova „nebo přisedící“.

V odstavci 2 se za slova „soudce“ vkládají slova „nebo přisedící“.

75. § 211 odst. 3 zní:

„(3) Protokol o výsledku svědka, který má právo odepřít výpověď podle § 100, je možno číst jen při dodržení podmínek stanovených v odstavci 1 nebo 2 a jen za předpokladu, že před výsledkem, jehož se protokol týká, byl o svém právu řádně poučen a výslovně prohlásil, že ho nepoužívá. Odepře-li takový svědek výpověď u hlavního líčení, nelze přečíst protokol o jeho předchozí výpovědi.“.

76. V § 224 se připojuje nový odstavec 5, který zní:

„(5) Soud přeruší trestní stíhání, má-li za to, že jiný obecně závazný právní předpis, jehož užití je v dané trestní věci rozhodné pro rozhodování o vině a trestu, je v rozporu se zákonem, a podá návrh na zahájení řízení před Ústavním soudem. Nález Ústavního soudu je pro něj a pro ostatní obecné soudy závazný.“.

77. § 266a zní:

„§ 266a

Jestliže stížnost pro porušení zákona směřuje proti rozhodnutí okresního nebo krajského soudu, prokurátora, vyšetřovatele nebo vyhledávacího orgánu, rozhoduje o ní nejvyšší soud republiky, jestliže směřuje proti rozhodnutí nejvyššího soudu republiky, vyšetřovatele, vyhledávacího orgánu nebo prokurátora, pokud konali řízení proti osobě podléhající pravomoci vojenských soudů, vojenského soudu nebo senátu vojenského kolegia Nejvyššího soudu České a Slovenské Federativní Republiky, rozhoduje o ní Nejvyšší soud České a Slovenské Federativní Republiky.“.

78. V § 276 větě první se slova „orgán Sboru národní bezpečnosti“ nahrazují slovy „policejní orgán“.

79. V § 282 odst. 1 větě první se slova „orgán Sboru národní bezpečnosti“ nahrazují slovy „policejní orgán“.

80. § 291 včetně nadpisu zní:

„§ 291

Obhajoba mladistvého

Mladistvý musí mít od vznesení obvinění obhájce.“.

81. V § 314a odst. 1 se slova „jeden rok“ nahrazují slovy „dvě léta“.

82. V § 314c odst. 1 písm. a) se slova „písm. a) až e)“ nahrazují slovy „písm. a) až d)“.

83. V § 314d odst. 2 se na konci za slovo „odůvodnění“ vkládá středník a slova „uloží-li však nepodmíněný trest odnětí svobody, vyhotoví vždy rozsudek s odůvodněním“.

84. § 335 včetně nadpisu se vypouští.

85. V § 345 se slova „národnímu výboru“ nahrazují slovy „orgánu, který podle zvláštních předpisů provádí trest propadnutí majetku“.

86. V § 346 odst. 1 větě první se slova „národního výboru“ nahrazují slovy „příslušného orgánu“.

V odstavci 3 se slova „národnímu výboru“ nahrazují slovy „orgánu, který podle zvláštních předpisů provádí trest propadnutí majetku“.

87. V § 348 odst. 2 se slova „národního výboru, který provádí rozhodnutí o zajištění“ nahrazují slovy „příslušnému orgánu, který podle zvláštních předpisů provádí rozhodnutí o zajištění“.

88. § 350a odst. 1 zní:

„(1) O uložení zákazu pobytu uvědomí předseda senátu obecní úřad a policejní orgán, na jejichž obvod se zákaz vztahuje, jakož i obecní úřad a policejní orgán, v jejichž obvodě má odsouzený trvalé bydliště.“.

V odstavci 3 se slova „orgán Veřejné bezpečnosti“ nahrazují slovy „policejní orgán“.

89. V nadpise § 353 se doplňují slova „a jeho ukončení“.

90. V § 353 se za slova „z ochranného léčení“ vkládají slova „nebo jeho ukončení“.

91. § 360 odst. 1 a 2 znějí:

„(1) Vazba se vykonává v ústavech ministerstva spravedlnosti. Vazba, o níž v přípravném řízení rozhodl soudce vojenského soudu, se může vykonávat po dobu nejnutnější potřeby též u útvaru. Z důvodů zvláštního zřetele hodných může předseda senátu a v přípravném řízení soudce povolit, aby vazba byla vykonávána za náležitého dohledu v léčebném ústavu.“.

(2) Ve vazbě je obviněný podroben jen těm omezením, která jsou nutná, aby vazba splnila svůj účel. Přitom je v nezbytném rozsahu možné omezit i výkon práva sdružovacího a shromažďovacího, jakož i výkon dalších základních práv, pokud by byl v rozporu s účelem vazby nebo základními požadavky k zachování pořádku a kázně v místech, kde se vazba vykonává.“.

92. V § 377 odst. 1 se slova „orgány Sboru národní bezpečnosti“ nahrazují slovy „policejní orgány“;

čárka za slovem „rozkaz“ se nahrazuje tečkou a slova „a v přípravném řízení prokurátorovi, na jehož návrh byl zatýkácí rozkaz vydán“ se vypouštějí.

Odstavec 2 zní:

„(2) Nejde-li o vydání k výkonu trestu, předseda senátu je povinen obviněného do 24 hodin od odevzdání výsledněnout a rozhodnout o vazbě.“.

93. V § 378 odst. 4 se slova „orgány Sboru národní bezpečnosti“ nahrazují slovy „policejními orgány“.

94. § 381 odst. 1 zní:

„(1) Je-li to nutné k zamezení útěku osoby, o jejíž vydání jde, může ji předseda senátu krajského soudu na návrh prokurátora provádějícího předběžné šetření vzít do vazby.“.

V odstavci 2 se slovo „prokurátor“ nahrazuje slovy „předseda senátu“.

95. Za § 383b se vkládá nový § 383c, který včetně nadpisu zní:

„§ 383c

Průvoz pro účely řízení v cizině

Jestliže má být na žádost cizího státu proveden průvoz osoby pro účely trestního řízení v cizině, rozhodne o přípustnosti průvozu na základě žádosti cizího státu Nejvyšší soud České a Slovenské Federativní Republiky. Na rozhodování o přípustnosti průvozu a zajišťovacích opatření se užije ustanovení oddílu druhého přiměřeně.“.

96. Nadpis oddílu pátého zní:

„Výkon rozsudků cizozemských soudů“.

97. § 384a zní:

„§ 384a

Má-li být podle vyhlášené mezinárodní smlouvy, kterou je Česká a Slovenská Federativní Republika vázána, vykonán rozsudek cizozemského soudu v trestní věci, předloží ministerstvo spravedlnosti věc Nejvyššímu soudu České a Slovenské Federativní Republiky s návrhem, aby rozhodl o uznání rozhodnutí cizozemského soudu na území České a Slovenské Federativní Republiky. Nejvyšší soud České a Slovenské Federativní Republiky o návrhu rozhodne po slyšení generálního prokurátora České a Slovenské Federativní Republiky rozsudkem.“.

98. Za § 384a se vkládají nové § 384b až 384d, které znějí:

„§ 384b

Byl-li rozsudek cizozemského soudu podle § 384a uznán, může ministerstvo spravedlnosti vyslovit souhlas s převzetím odsouzeného k výkonu trestu nebo požádat stát, jehož soud vynesl rozsudek, aby odsouzeného předal.

§ 384c

Odsouzeného, jehož cizí stát předal, převezmou 1992.

orgány Sboru nápravné výchovy. Do 24 hodin od předání rozhodne soudce soudu naznačeného v § 384d o jeho vzetí do vazby, přičemž vazebními důvody podle § 67 není vázán.

§ 384d

O výkonu rozsudku cizozemského soudu (§ 384a) rozhodne soud příslušný podle § 14 až 18 ve veřejném zasedání rozsudkem. Odsouzený musí mít v tomto řízení vždy obhájce.“.

99. V § 391a odst. 2 za slova „se zmocňují vydat“ se vkládají slova „obecně závazným právním předpisem“.

Článek II

Přechodná ustanovení

(1) Zahájené trestní stíhání ve věcech, pro které byla podle dosavadních předpisů založena věcná příslušnost vyšetřovatele, vyšetřovatel dokončí podle těchto předpisů.

(2) Ve věcech, kde byla podána obžaloba vojenskému soudu příslušnému podle dosavadního ustanovení § 17 odst. 2 a § 19, dokončí se řízení podle dosavadních předpisů.

Článek III

Zákon č. 102/1971 Sb., o ochraně státního tajemství, ve znění zákona č. 383/1990 Sb., se mění a doplňuje takto:

1. Za § 5 se vkládá nový § 5a, který zní:

„§ 5a

Jestliže je nezbytné, aby se státním tajemstvím se seznámila osoba, jež ke styku s ním nebyla určena, avšak nezbytnost tohoto seznámení vyplývá z jejího postavení poslance zákonodárního sboru nebo primátora města nebo starosty obce nebo jejího postavení obhájce v trestním řízení, poučí ji předem o povinnosti učinit vše, aby toto tajemství nebylo zneužito, a o povinnosti zachovávat mlčenlivost orgán nebo osoba, která takovou osobu se skutečnostmi obsahujícími stání tajemství seznámí.“.

2. V § 9 odst. 3 za slova „federálního ministerstva vnitra“ se vkládají slova „nebo Federální bezpečnostní informační služby“.

Článek IV

Předsednictvo Federálního shromáždění se zmocňuje, aby vyhlásilo ve Sbírce zákonů úplné znění trestního řádu, jak vyplývá z pozdějších změn a doplňků.

Článek V

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna

Havel v. r.

Dubček v. r.

Čalfa v. r.